

รายงานการวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ 2563

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ดังนั้น สวทช. จึงดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างบนหลักการคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล และตรวจสอบได้ ตามมาตรา 8 ของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ทั้งนี้ สวทช. ได้ปฏิบัติตามกฎหมายลำดับรองของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 รวมทั้งประกาศและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง โดยการดำเนินการในปีงบประมาณ 2563 ไม่พบข้อร้องเรียนจากการจัดซื้อจัดจ้างทั้งหมด 15,169 รายการ ทั้งนี้ สวทช. ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยความ **คุ้มค่า** ดังจะเห็นได้ว่าในปีงบประมาณ 2563 สามารถจัดซื้อจัดจ้างได้ต่ำกว่างบประมาณที่ตั้งไว้ 5.31% โดยได้ดำเนินการด้วยความ **โปร่งใส** มีการเปิดเผยและเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม โดยได้เปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างตั้งแต่ประกาศแผนจัดซื้อจัดจ้างจนถึงประกาศผลผู้ชนะการเสนอราคาในระบบเครือข่ายสารสนเทศ ของกรมบัญชีกลางผ่านทางระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Government Procurement : e-GP) รวมทั้งได้ประกาศผลผู้ชนะการจัดซื้อจัดจ้างหรือผู้ได้รับการคัดเลือก และสาระสำคัญของสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือในระบบ e-GP ทั้งนี้ สวทช. สามารถจัดหาพัสดุได้ทันต่อการใช้งาน พัสดุที่ผ่านการตรวจรับมีคุณภาพถูกต้องตามขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่กำหนดไว้ ถือว่าการวางแผนจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปอย่าง **มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล** นอกจากนี้ สวทช. มีระบบ Enterprise Resource Planning : ERP ที่จัดเก็บข้อมูลตั้งแต่กระบวนการวางแผนงบประมาณ การขออนุมัติหลักการ การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารและตรวจนับพัสดุ ไปจนถึงกระบวนการจ่ายเงินที่ **ตรวจสอบได้** อย่างเป็นระบบ อนึ่ง เมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ สวทช. จัดให้มีการวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. รายการแผนจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ 2563

รายการ	จำนวน (เรื่อง)
แผนจัดซื้อจัดจ้างเกิน 5 แสนบาท ในปีงบประมาณ 2563	500
แผนจัดซื้อจัดจ้างเกิน 5 แสนบาท ในปีงบประมาณ 2563 ที่ได้ดำเนินการ	362

ในปีงบประมาณ 2563 ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเทียบกับแผนคิดเป็น 72.40% เนื่องจากบางรายการไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ บางรายการมีการยกเลิกด้วยเหตุผลสืบเนื่องมาจากงานวิจัยก่อนหน้า รวมทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) บางรายการมีการทบทวนเพื่อจัดหาในภาพรวม อันจะทำให้เกิดอำนาจในการต่อรองมากยิ่งขึ้น เป็นต้น

2. สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ 2563 (แยกตามวงเงิน)

วิธีการจัดหา	จำนวน (เรื่อง)	งบประมาณ (บาท)	วงเงิน ที่จัดซื้อหรือจ้าง (บาท)	วงเงิน ที่ประหยัดได้เทียบกับ งบประมาณ ที่ตั้งไว้ (บาท)	% ประหยัดได้ เทียบกับงบ ประมาณ ที่ตั้งไว้
2.1 กรณีวงเงินไม่เกิน 500,000 บาท					
➤ เฉพาะเจาะจง	14,818	676,808,395.58	674,271,100.95	2,537,294.63	0.37
2.2 กรณีวงเงินมากกว่า 500,000 บาท					
➤ เฉพาะเจาะจง	151	378,584,905.22	376,986,339.55	1,598,565.67	0.42
➤ การเช่าอสังหาริมทรัพย์	2	1,542,459.50	1,542,459.50	-	-
➤ จ้างที่ปรึกษา วิธีเฉพาะเจาะจง	12	113,667,013.00	113,667,013.00	-	-
➤ จ้างที่ปรึกษา วิธีคัดเลือก	1	3,000,000.00	2,995,000.00	5,000.00	0.17
➤ จ้างออกแบบหรือควบคุมงาน ก่อสร้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง	2	507,800.00	507,800.00	-	-
➤ จ้างออกแบบหรือควบคุมงาน ก่อสร้างโดยวิธีคัดเลือก	6	22,029,000.00	18,628,340.00	3,400,660.00	15.44
➤ จ้างออกแบบหรือควบคุมงาน ก่อสร้างโดยวิธีประกาศ เชิญชวนทั่วไป	2	1,062,500.00	880,040.00	182,460.00	17.17
➤ วิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e-market)	1	1,261,682.24	1,139,550.00	122,132.24	9.68
➤ วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)	133	826,966,796.75	721,343,886.31	105,622,910.44	12.77
➤ วิธีคัดเลือก	67	295,254,527.34	285,440,725.69	9,813,801.65	3.32

วิธีการจัดหา	จำนวน (เรื่อง)	งบประมาณ (บาท)	วงเงิน ที่จัดซื้อหรือจ้าง (บาท)	วงเงิน ที่ประหยัดได้เทียบกับ งบประมาณ ที่ตั้งไว้ (บาท)	% ประหยัดได้ เทียบกับงบ ประมาณ ที่ตั้งไว้
รวม	15,195	2,320,685,079.6	2,197,402,255.0	123,282,824.63	5.31
		3	0		

ในปีงบประมาณ 2563 ได้รับอนุมัติงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้าง 2,320,685,079.63 บาท โดยมีวงเงินที่จัดซื้อจัดจ้างได้ 2,197,402,255.00 บาท สามารถจัดซื้อจัดจ้างได้ต่ำกว่างบประมาณที่ตั้งไว้ 123,282,824.63 บาท คิดเป็น 5.31% ของวงเงินงบประมาณ

3. สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ 2563 (แยกตามประเภทของงาน)

วิธีการจัดหา	จำนวน (เรื่อง)	งบประมาณ (บาท)	วงเงิน ที่จัดซื้อหรือจ้าง (บาท)	วงเงิน ที่ประหยัดได้เทียบกับ งบประมาณ ที่ตั้งไว้ (บาท)	% ประหยัด ได้เทียบกับ งบประมาณ ที่ตั้งไว้	% เทียบกับ จำนวนเรื่อง ทั้งหมด
การจัดซื้อจัดจ้างทั่วไป (ไม่รวมการเช่าอสังหาริมทรัพย์ การจ้างที่ปรึกษา งานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง)						
วิธีประกวดราคา อิเล็กทรอนิกส์ (e- bidding)	133	826,966,796.75	721,343,886.31	105,622,910.44	12.77	0.88
วิธีตลาด อิเล็กทรอนิกส์ (e- market)	1	1,261,682.24	1,139,550.00	122,132.24	9.68	0.01
วิธีคัดเลือก	67	295,254,527.34	285,440,725.69	9,813,801.65	3.32	0.44
วิธีเฉพาะเจาะจง	14,969	1,055,393,300.80	1,051,257,440.50	4,135,860.30	0.39	98.51
การเช่าอสังหาริมทรัพย์ การจ้างที่ปรึกษา งานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง						
การเช่า อสังหาริมทรัพย์	2	1,542,459.50	1,542,459.50	-	-	0.01
จ้างที่ปรึกษา	13	116,667,013.00	116,662,013.00	5,000.00	-	0.09
จ้างออกแบบหรือ ควบคุมงานก่อสร้าง	10	23,599,300.00	20,016,180.00	3,583,120.00	15.18	0.07

วิธีการจัดซื้อจัดจ้างที่มีจำนวนมากที่สุด คือ วิธีเฉพาะเจาะจง จำนวน 14,969 เรื่อง คิดเป็น 98.51% ของจำนวนเรื่องทั้งหมด ลำดับที่สอง คือ วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) จำนวน 133 เรื่อง คิดเป็น 0.88% ของจำนวนเรื่องทั้งหมด และลำดับที่สาม คือ วิธีคัดเลือก จำนวน 67 เรื่อง คิดเป็น 0.44% ของจำนวนเรื่องทั้งหมด

4. ปัญหาและอุปสรรคของการจัดซื้อจัดจ้าง

เนื่องจาก สวทช. ได้รับจัดสรรงบประมาณจำนวนหนึ่งซึ่งไม่เพียงพอต่อการผลักดันงานวิจัยและพัฒนา ดังนั้น สวทช. จึงต้องหารายได้จากแหล่งทุนอื่นเป็นการเพิ่มเติม ส่งผลให้เกิดโครงการนอกแผนงานประจำที่ทำให้ต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างภายในกรอบระยะเวลาเพื่อให้สามารถส่งมอบงานและตอบสนองความต้องการของหน่วยงานพันธมิตรได้ตามกำหนด ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุจะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญและสามารถบริหารจัดการงานที่ได้อย่างทันท่วงที อย่างไรก็ตาม ด้วยข้อจำกัดของการดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีการระบุให้หน่วยงานของรัฐใช้เอกสารที่จัดพิมพ์จากระบบ e-GP เป็นเอกสารประกอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุจะต้องจัดพิมพ์เอกสารจากระบบ e-GP ซึ่งเป็นระบบที่มีผู้ใช้งานทั่วประเทศ ส่งผลให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความล่าช้า และบ่อยครั้งที่มีการปิดปรับปรุงระบบ e-GP ซึ่งส่งผลกระทบต่อกระบวนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างที่มีปริมาณมากของ สวทช. อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน สวทช. ได้พัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างที่รองรับขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติเอกสารที่สร้างจากระบบ e-GP ผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่ต้องจัดพิมพ์และลงนามเอกสาร ซึ่ง สวทช. อยู่ระหว่างการขออนุมัติยกเว้นการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐในการจัดพิมพ์และลงนามเอกสารประกอบการจัดซื้อจัดจ้าง หากได้รับการยกเว้น ก็จะสามารถลดกระบวนการดังกล่าวลงได้ จะช่วยให้การทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุเป็นไปด้วยความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

5. ข้อเสนอแนะ

การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐใช้เอกสารที่จัดพิมพ์จากระบบ e-GP เป็นเอกสารประกอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ถือเป็นภาระของผู้เสนอราคา แต่หากมองในภาพรวมของประเทศที่จะมุ่งหน้าสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ควรที่จะดำเนินการในระบบเครือข่ายสารสนเทศ โดยไม่ต้องจัดพิมพ์เป็นเอกสาร ซึ่งจะเป็นการลดปริมาณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ ลดพื้นที่ในการจัดเก็บเอกสาร และเป็นการรักษาทรัพยากรธรรมชาติอีกด้วย